

Ranska on laskuvarjourheilun luvattu maa. Yli 100 000 urheiluhyppyä toissa vuonna — hyppäjien yhteisluku oli 430 000 sotilashyppyt mukaan laskien — kerhojen luku lienee noin 150 ja laskuvarjokeskusten 16. Seitsemän suomalaista on käynyt vähintään yhden 3-viikkoisen kurssin Ranskan kansallisessa laskuvarjokeskuksessa Biscarrossessa. Tarkoitus on ollut löytää muitakin sopivia hyppykeskuksia, missä saisimme alkeis- ja nimenomaan jatkokoulutusta. Tässä mielessä on tutustuttu myös mm. Grenoblessa sijaitsevaan laskuvarjokerhoon ja hyppykeskukseen. Sikäläinen puheenjohtaja joutui kysymystulvaan, jonka tulokseksi tuli seuraavia tietoja.

Kerhon historiikista ensin muutama sana. Perustamisvuosi on 1954. Tätä ennen kaupunki oli kuuluisa hyvin hoidetusta moottori- ja purjelentotoiminnasta, joihin molempiin tämän kirjoittaja osallistui innolla ja melkoisella frangimäärällä sekä vilpittömästi ihailen keväällä 1952. Grenoblen sijainti on selvästi vuortenläheinen, itse asiassa paikkaa nimitetään Alppien pääkaupungiksi. Sinnehan muuten on annettu seuraavat talviolympialaiset vuosikerraltaan 1968. Vuoren vierä tuo hyötyä ja haittaa. Kaikkinaisessa ilmailutoiminnassa tulee ottaa visusti huomioon mm. lähtö-, suoritus- ja laskukorkeus. Alpit merkitsevät siis erikoispiirteitä. Ne saattavat merkitä niin ikään vaaran puolta, mutta myös tilaisuutta mainetokoihin. Jo 30. 1. 1955 kerho antoi aiheen sanomalehtiotsikoihin: Ensimmäisen kerran Ranskassa siviilihyppääjiä pudotettu vuorille. Paikka oli Alpe du Mont-de-Lans ja merenpintakorkeus 1600 m. 6. 3. 1955 luettiin lehdistä: Alpe d'Huez laskupaikkana korkeus 2000 m. 16. 4. 1955 suoritettiin ensimmäiset hyppyt jäätikköalueella, Glacier de la Girose, korkeus 3400 m. Hyppääjiä oli viisi ja lähtökorkeutena oli 3700 m. Ilman ohuudesta johtui, että alastulo oli tavattoman nopeata ja vaikeata. Erikoisharjoitus katsottiin tarpeelliseksi ennen varsinaista koitosta.

Näkyvin vuorisuoritus saatiin aikaan 2. 8. 1955. Silloin kolme kerhon hyppääjää laskeutui Mont Blancin eli Gou-ter'n huipulle korkeus 4400 m. Tämä merkitsi maailmanennätystä ja sievois-

NÄIN HYPÄTÄÄN RANSKASSA

Uusi 1/68

ta mainosarvoa Alppien urheiluhyppääjille. Suoritukseen liittyi muutama yksityiskohta, jotka ansaitsevat julkisuuden. Ensimmäinen yritys tehtiin jo 28. 5. eikä sen jälkeen oltu suinkaan toimettomina. Hyppyä lykättiin neljä kertaa. Ilmapoliisi vaati muuten vapaaksi ilmatilaksi koneen ja laskupaikan välille vähintään 400 m, mikä olisi niissä oloissa tietänyt uskallettua ajatunmaa uhkaaviin soltiin. Kerholaiset halusivat hyppykorkeuden vain 200 m vuoren huippua ylemmäksi. Ilma oli ohutta ja putoamisnopeus suuri. Laskua helpotti tosin 3 m paksu lumikerros. Jäykistävin häirtä oli kylmyys. Meikäläisiä ei —16°C kavahduta, ehkä kuitenkin viimäläisen jälkeen. Ensimmäisenä hyppäsi puheenjohtaja ajautuen maassa noin 250 m. Hän sai varjon kukistetuksi muutama metri ennen solan reunaa. Seuraava hyppy meni hyvin ja vielä kolmaskin, mutta tällä välin puhkesi myrsky, joka esti enemmän yritykset neljän koneeseen jääneen mitä suurimmaksi harmiksi. Koko toiminnan tähtäimessä olivat pelastus- ja etsintähyppy.

Oppilaat ovat enimmäkseen opiskelijoita tai työläisiä ja lähinnä keskiluokasta syntyjään. Ranskassa on koulutuksen alin ikä 18 vuotta. Tätä ikärajaa lääkäri-neuvosto ei muuten suosittelut alennettavaksi äskeisessä istunnossaan. Tulokkaat ovat yleensä 18—23-vuotiaita. Joukossa on suhteellisen paljon ulkolaisia opiskelijoita paikallisen yliopiston takia.

Pojat hyppäävät tavallisesti sotapalvelukseensa asti. Pitkän asepalvelusajan ja opiskelijoiden muualla asumisen takia on kato jopa 85 % tässä vaiheessa. Loppu 15 % pysyy mukana noin 30-vuotiaaksi saakka. Tytöt toimivat enimmäkseen 3—4 vuotta kerhon kirjoissa. Perustajajäseniä on 10 vuoden jälkeen vielä touhussa mukana

viisi, nimenomaan kaksi hyppykouluttajaa. Jäsenmäärä on tällä hetkellä 111 sekä 10 paikallisen ilmailuammattikoulun oppilasta, jotka koulu kustantaa.

Vuoden mittaan pidetään kaksi alkeiskurssia, toinen marras- ja toinen toukokuussa. Kumpikin kestää kuutisen viikkoa. Teoriaa ja maanpäällisiä harjoituksia pidetään 60 tuntia sekä pakkausta 16 tuntia. Tämän jälkeen järjestetään hyppykelpoisuustutkinto — kirjalliset kokeet ministeriöportaalle hyväksyttäväksi — maksetaan vakuutukset ja jäsenmaksu, käydään lävitse lääkärintarkastus ja sitten alkaa hyppypalvelu. Armeijassa laskuvarjokoulutuksen saaneet muuntavat paperinsa siviilipohjalle ja pääsevät suoraan jatkamaan pakkolaukaisuhyppyä.

Varjoja on yhteensä yli 40. Alkeisvarjot on osittain asettanut käyttöön laskuvarjourheilun keskusjärjestö, osittain valtion ilmailuosasto. Kuusi teho-varjoa kerho on ostanut kilpailuvarjoille myönnetyn huomattavan alennuksen turvin. Toissa vuoteen asti vuokrattiin paikallisen lentokerhon konetta, nyt on ilmailuosasto luovuttanut Fieseler Storchin, johon sopii kolme hyppääjää. Itse ostettiin 2-paikkainen eli yhden hyppääjän Stampe-kone ja ilmailukerhoita vuokrataan Cessna 210-konetta suurempia korkeuksia varten.

Varjoilla hypätään helposti 2—3 kertaa enemmän kuin mitä tehdas suosittelee, eikä ilmailuosasto olekaan tätä kieltänyt. Ranskan suurin tehdas on hiltattain suorittanut kokeita varjolla, jolle tehdas suosittelee vähintään 1000 hyppyä.

Varjon hinta alennuksineen on noin 650 mk (1000 NF). Yksi pakkolaukaisu maksaa kerholla 12 mk hinauksineen, kuoletuksineen ja yleiskustannuksineen päivineen. Oppilailta peritään 4 mk eli jokainen hyppy tuottaa kerholla tappiota 8 mk, mikä ero saadaan subventiiona tai muuna apuna eri tahoilta. Osa oppilaita pystyy kustantamaan itselleen hypyn kerran kuukaudessa, toiset joka sunnuntai. Hyppäjien luku nousi, jos hintaa voitaisiin laskea joskaan vastikkeettomiin lahjahyppyyhin ei koskaan saisi mennä.

Vakuutus on pakollinen. Niitä on kah- ta päälaatua eli kerhon oma vastuuvakuutus kolmatta osapuolta vastaan se-

kä oppilaiden omat henkivakuutukset. Kerho maksaa 56 mk ja oppilaat joko 23 mk tai 33 mk. Lentokeskuksen jäsenmaksu on muuten alle 21-vuotiailla 6,50 mk ja täysikäisiltä 10 mk.

Hyppyjä suoritetaan lauantai-iltapäivisin, sunnuntaisin ja lupapäivinä. Lauantaisin päästään yleensä 25 hyppyyn ja sunnuntaisin 60—70 hyppyyn. Ennätyssunnuntai toi kyllä yhteensä 103 hyppyä. Ensimmäisenä vuonna 1954 saatiin 161 hyppyä; 1961 yhteensä 708 hyppyä; 1962 yhteensä 1347 hyppyä; viime vuonna lienee päästy lukuun 5000. Vuoden 1963 yhteismäärä oli 2007 hyppyä, joista muuten 1291 kpl pakkolaukaisussa; 262 kpl korkeudesta 1000—1500 m; 383 kpl korkeudesta 1500—2500 m sekä 71 kpl yli 2500 metristä.

Lääkirintarkastus — Ranskassa keran vuodessa — ei järjestynyt sinnikkäistä yrityksistä huolimatta. Siksi ei hyppyjäkään. Lauantai-iltapäivän hypyistä syntyi kuitenkin käsitys myös ilmasta käsin, sillä toimekas ja huomaavainen kerhon puheenjohtaja tarjosi lohdukkeeksi yleisöpaikkaa Storchissa. Tästä koneesta yksi pakkolaukaisullinen ja yksi itseaukaisija rivisivät taitavaan tuuliin. Kone nousi ensin varsin vauhdilla vaadittuun korkeuteen 600 m ja vielä vaivalloisemmin noin 100 m ylemmäksi. Siipituen päälle oli tehty vaneri-istuim, jolta pakkolaukaisuhypypääjä iukastutti itsensä tyhjiyteen. Vapaan pudotuksen tavoittaja taas rehellisesti ja täydellä tarkoituksella roikkui siipituesta kotvan sekä irroitti kätensä heilahduksen jalat-taakse-vaiheessa.

Tämä kaikki on merkittävä plus-puolelle tasetta. Samoin se, että hyppyjä todella yritettiin väellä, voimalla ja vauhdilla piiskata mahdollisimman moniaita. Organisaatorinen puoli teki luotettavan yleisvaikutuksen niin kuin myös pakkaus ja sen valvonta sekä hallikäytös ja -kuri.

Muutama seikka hämmästytti. Esimerkiksi se, että maalialueella ei ollut ristin sielua koneesta hypänneiden lisäksi. Alastuloja ei kukaan valvonut. Kävelin sinne muina miehinä yhden kone-lastin maahan putoamista seuraamaan. Ensimmäinen poika tuli hyvin, hänellä oli meneillään 19. hyppy pakkolaukaisussa — eikä muuten mitään tietoa itseaukaisuun pääsystä. Toista lähtijää kummeksui, koska koneesta ensin irronnut piste osoittautui ilmassa kiepah-televaksi kypäräksi, joka oli tulla päähäni. Irtoi sieltä pian muutakin. Jotakin sellaista, joka kävi velttomaksi ja velttomaksi maan läheystyössä. Maahankosketuksen laatu oli alle arvostelun eikä maasta noussut muutamaan sekuntiin yhtään mitään. Pari juoksuaskelta ehdin ottaa todetakseni kalpeat kasvot kuuluviksi tyttöihmiselle. Kysymyksessä oli englantilainen opiskelija, joka suoritti neljännen hypynsä — tavalliset koripallotossut jalassa!

Asumisvaikeuksia on paikkakunnalla. Oleminen tulisi muutenkin liian kalliksi. Eikä 1½ hyppykertaa viikossa riitä Suomesta tulleelle. Säännöllinen kurssitus kolmen viikon ajan on edullisempaa. Sellaista löydämme muualta Ranskasta, kuten viime kesänä tapahtuikin. Grenoble on hyvä ja tyydyttää paikallisen tarpeen varsin laatuunkäyvästi, mutta ei toistaiseksi sovellu härmäläisten hyppyhalukkaiden tarkoituksiin.

Kavo Laurila

NÄIN HYPÄTÄÄN SUOMESSA

Vuosi on jälleen vaihtunut, ja edellisen siirtynyt Suomen Laskuvarjokerhon aikakirjoihin kaikki kohdistetut toiveet täyttäneenä, ehkä joiltakin osin ylittäneenäkin. Pieni silmäys päättävään kauteen lienee paikallaan.

Alkakaamme puhtaista numeroista, jotka jo sinänsä puhuvat selvää kieltään. Siirtyessämme vuoteen 1964 oli kerhollamme tilillään 306 hyppyä, joista edellisenä vuotena hypättyjä 284. Tätä kirjoitettaessa hyppyjen kokonaismäärä on 949, siis varsin kunnioitettava lisäys vajaan vuoden aikana, kokonaista 643 hyppyä, joista 252 pakkolaukaisu- ja 391 itseaukaisuhyppyä. V. 1963 vastaava jakautuma oli 131 pakkolaukaisu- ja 153 itseaukaisuhyppyä. Kehitystä on siis tapahtunut valtaisesti. Kun tarkastelemme hieman hyppylukuja niin huomaamme, että itseaukaistavien hyppyjen lukumäärä on kasvanut suhteessa huomattavasti enemmän. Tämä antaa jo selvän kuvan siitä, että edistystä on tapahtunut koulutuksessa, ja kokeneempien hyppääjien joukko saa jatkuvasti uusia tulokkaita.

Em. lukuihin pääsemiseen ovat edesauttaneet monet eri tekijät, joista tärkein lienee varjokaluston lisääntyminen. Vuoden alussa kerholla oli käytössä 7 varjokokonaisuutta. Keväällä saimme hankituksi lisää kolme päävarjoa sekä myöhemmin syksyllä vielä kaksi, joten päävarjojen lukumäärä on kohonnut tusinaan, joka on ollut mitä välttämättömin lisä. Keväällä saimme vielä Ilmailuliitolta käyttöömmä kaksi päävarjoa, jotka sitten lentokauden alkaessa luovutimme takaisin. Ne antoivat kuitenkin meille suuren apunsa juuri silloin kun sääsuhteet olivat suotuisat ja saavutettavat hyppyluvut olivat suoranaisesti riippuvaisia varjokapasiteetistamme.

Koulutusmielessä oli vuosi myös antoisa: 35 jäsentä suoritti vuoden aikana ensi hypynsä kerhossamme, joten tällä hetkellä hypänneiden kokonaismäärä on 66. Erityisesti jatkokoulutus sai tuulta purjeisiinsa viime kesänä. Kymmenen kerhomme jäsentä kävi Ranskassa kolmiviikkoisen kurssin. Tällä kertaa paikan nimi oli Chalon-sur-Saône. Sieltä saadut kokemukset olivat kullanarvoisia, ja tulevaisuudessa niiden turvin tullaan yhä enemmän kiinnittämään huomiota kokeneemman aineksen kouluttamiseen vapaan ilmalennon suorituksessa. Kouluttajapuolellakin on tapahtunut ilahduttavaa eteenpäinmenoa, sillä kuluvan vuoden aikana kerhomme sai lisää viisi hypymestaria, mikä merkitsi suurta kevennystä kahdelle aikaisemmin toimineelle, ja oli omiaan lisäämään hypymahdollisuuksia.

Ilahtuneina olemme voineet havaita muiden ilmailukerhojen positiivisen suhtautumisen toimintaamme, joka ilmeni mm. lukuisten näytöshyppykutsujen

muodossa kuluneena kautena. Suurimman osan saimme suorittaa suotuisten sääolosuhteiden vallitessa. Niissä hypänneet kartuttivat arvokkaalla tavalla kokemustaan ja saattoivat toimintamme samalla laajempien piirien tietoisuuteen. Kesän näytöshypyistä ehkä mainittavin oli 12. 7. Vihdin Lions Clubin järjestämä lentonäytös, jossa viisi kerhomme jäsentä suoritti vesihypyn. Ne olivat ensimmäisiä laatuaan kerhossamme, ja saimme joukon kokemuksia hyppytoiminnan tuoltakin saralta. Huomionarvoinen tapahtuma oli myöskin kerhomme jäsenten keskuudesta muodostettu, Suomen Punaisen Ristin puutteissa toimiva ensiapuryhmä. 18 jäsentä suoritti viime keväänä SPR:n ensiapukurssin, ja jatkokoulutusta on seurannut sen jälkeen eri muodoissa mm. katastrofiharjoituksina, joista esimerkiksi viime maaliskuussa Kaivopuistossa pidetty harjoitus.

Näin vuoden vaihtuessa voimme sanoa, että vaikka kulunut vuosi olikin antoisa, niin silti odotamme edessä-olevalta vielä paljon enemmän.

Jorma Mali

Suomen Laskuvarjokerho r.y:n

VUOSIKOKOUS

pidetään 11. 2. 1964 klo 19 Primulan kerhuhuoneessa Kalevankatu 2 C Helsinki.

